

JAARVERSLAG

Oost Brabant

2019

COMMISSIE VAN TOEZICHT
ARRESTANTENZORG

CTA

Colofon

Uitgave

Commissie van Toezicht Arrestantenzorg in de eenheid Oost Brabant van de Politie.

Postbus 90163

5200 MS 'S Hertogenbosch.

'S Hertogenbosch 1 maart 2020.

Website: www.toezichtarrestantenzorg.nl

Onderwerpen	Blz.
Inhoudsopgave	2
Inleiding en samenvatting <ul style="list-style-type: none"> ▪ Conclusies en aanbevelingen	3
De Commissie, samenstelling, taken en werkwijzen	5
Locaties en inspecties	6
Bevindingen	8

□ De Inleiding.

Het verzorgen van personen die tijdelijk door de politie zijn ingesloten is een kerntaak van de politie. De politie draagt zorg voor de veiligheid en humane bejegening van ingeslotenen in politiecellen, ophoudkamers. De grondslag vind je terug in het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en uitspraken van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.

Het besluit beheer politie regelt, dat er voor iedere regionale eenheid een commissie van toezicht op de arrestantenzorg is, die tevens toezicht houdt op de arrestantenzorg door een landelijke eenheid gelegen in het gebied van die regionale eenheid. Ook wat de taken van die commissies zijn. De regeling toezicht arrestantenzorg politie regelt de instelling van de commissies met hun leden en secretaris.

□ Conclusies en aanbevelingen.

- De commissie is in zijn algemeenheid tevreden over de arrestantenzorg in Oost Brabant.
- De arrestantenverzorgers zijn gemotiveerd, vriendelijk en bekwaam en gastvrij naar de leden van de commissie.
- De ontvangst op een enkele teambureau is allerm minst vriendelijk. Ondanks de legitimatie worden commissieleden geweigerd en pas na interventie van de secretaris toegelaten. De commissie adviseert om de commissie en zijn werkzaamheden actief onder de aandacht te brengen van de medewerkers in de te controleren objecten.
- Het huidige cellencomplex aan de Mathildelaan is evenals vorige jaren opgemerkt, aan vervanging toe. Op dit moment wordt deze meegenomen in een businesscase van een grootschalig politiecomplex aan de rand van de gemeente Eindhoven.
- De uitvoering over de te nemen maatregelen n.a.v. de terugkoppeling van verantwoordelijke teamchefs en medewerkers facilitair bedrijf op inspectieverslagen verdient nog steeds de aandacht. Er is en duidelijke verbetering waarneembaar bij de terugkoppeling vanuit het facilitair bedrijf. In de lijn een terugkoppeling van teamchefs laat nogal op zich wachten. Het verzoek dit punt onder de aandacht te brengen van de teamchefs. In het algemeen geldt dat een duidelijke, volledige terugkoppeling op bevindingen bijdraagt aan effectief toezicht op de arrestantenzorg.
- De constatering dat aangedragen onveilige situaties veelal meegenomen worden in een meerjarenplan. (verbouwingen) Onveilige situaties dienen direct beoordeeld, dan wel aangepakt te worden.
- De commissie constateert dat het proces rondom het registratiesysteem oogdouches/doorspoelregistratie verduidelijking behoeft. Dit is een voorwaarde om dit proces door de commissie te kunnen monitoren.
- In tegenstelling tot het advies van vorig jaar over de locatie Budel, het advies om deze locatie te schrappen van de lijst van te controleren objecten.
- Te bespoedigen dat analoog aan de medicijnverstrekking in het noordelijke gedeelte van de eenheid, dit wordt uitgerold in de hele eenheid.
- De commissie vraagt ondanks de geconstateerde verbeteringen nog steeds aandacht voor het houden van ontruimingsoefeningen en het actief daarbij betrekken van het personeel. Een punt van aandacht is het tijdig beschikbaar zijn van de

ontruimingsverslagen en evaluatieverslagen en de aanwezigheid van een BVH-er op locatie.

De conclusies geven aan dat vrijwel bij ieder bezoek blijkt hoe nuttig en wenselijk die bezoeken zijn, zowel voor de arrestanten als voor de arrestantenverzorgers. Ook de arrestanten geven ongevraagd aan het op prijs te stellen dat er een onafhankelijke controle is op de behandeling en verzorging en al wat daarmee samenhangt.

Bij de start van het jaar bestond deze commissie uit vijf leden. De commissie bestaat uit leden met de nodige maatschappelijke en bestuurlijke deskundigheid en ervaring. De commissie is met vijf leden op sterkte, ook afgezet tegen het aantal controles die uitgevoerd dienen te worden. De leden zijn aangesteld door de Minister op voordracht van de Korpschef, na aanbeveling van de Regioburgemeester en de Hoofdofficier. De commissieleden zijn gehouden aan een geheimhoudingsplicht. De commissie wordt ondersteund door een ambtelijke secretaris.

□ **Samenstelling van de Commissie:**

Voorzitter: De heer G.S. Janssen.
Vicevoorzitter: Mevrouw E.G.de Wal-Engelkamp.
Leden: Mevrouw E.C.M. Thoonen.
Mevrouw Ö.Uzun. (lid tot 1 juli 2019)
De Heer F.Kabbouti.

De Commissie van Toezicht Arrestantenzorg wordt ondersteund door ambtelijke Secretaris de heer W.A.C. Becs.

Mevr. Uzun heeft haar lidmaatschap per 1 juli 2019 opgezegd. Vooruitlopend op deze vacature, en de beëindiging van de tweede termijn van de voorzitter, is er voor het einde van het jaar een sollicitatieronde geweest. Hieruit zijn twee kandidaten voorgedragen door de regioburgemeester en de hoofdofficier van justitie voor een benoeming door de Minister. 1 februari 2020 zijn beiden benoemd als lid van de commissie.

□ **taken en werkwijzen.**

De Commissie van Toezicht Arrestantenzorg (CTA) heeft tot taak toezicht te houden op de huisvesting, veiligheid, verzorging en bejegening van arrestanten in politiebureaus, bureaus van de Landelijke eenheid, politiediensten in het gebied van de eenheid, zittingsplaatsen van de Rechtbank, mobiele ophoudplaatsen en tijdelijke ophoudplaatsen bij evenementen en op de naleving van de voorschriften die op de arrestantenzorg betrekking hebben. De commissie geeft aan de Politiechef gevraagd en ongevraagd advies en inlichtingen over aangelegenheden betreffende objecten waar personen door de politie worden ingesloten. De leden van de commissie bezoeken onaangekondigd op wisselende dagen en wisselende tijdstippen politiebureaus en cellencomplexen. De inspecties worden uitgevoerd in tweetallen. Na legitimatie hebben zij toegang tot alle ruimtes van arrestantenzorg, cellen en ophoudkamers. Zij zijn bevoegd om ingeslotenen te interviewen, mits zij op dat moment niet voor een strafrechtelijk onderzoek in verhoor zitten. (Dit geldt ook voor ingeslotenen met beperkingen). Ook politiemensen en arrestantenverzorgers worden bij de inspectie betrokken.

Op verzoek krijgen de leden inzicht in alle bescheiden die betrekking hebben op arrestantenzorg, inclusief de persoonsgegevens van de ingeslotenen.

De leden van de commissie inspecteren de ruimtes aan de hand van een checklist. Dit gaat ver, van het controleren van verlichting tot aan de opslag van medicijnen toe.

Zij mogen vrij spreken met de politiemensen, de arrestantenverzorgers en degenen die van hun vrijheid beroofd zijn.

Van de bevindingen maken ze een inspectierapport op voor de locatie direct verantwoordelijke leidinggevend. Niet met als doel om medewerkers op fouten te wijzen, maar om het proces van zorg aan arrestanten te verbeteren. In de rapportage geven ze niet alleen aan wat fout is in de inrichting of bejegening, maar vooral ook wat er goed gaat. De verantwoordelijke leidinggevende wordt ook nadrukkelijk gevraagd om vanuit deze optiek de onderwerpen te bespreken met de medewerkers. Wat betreft opmerkingen over de inrichting en gewenste aanpassingen, wordt de afdeling Facilitair Bedrijf van de Politie betrokken.

De CTA heeft dit jaar extra aandacht gegeven aan de volgende landelijke speerpunten te weten:

- Veiligheid en BHV.
- Medische verzorging.
- Minderjarigen

Om de bekendheid en de acceptatie van het CTA te waarborgen, staan de werkzaamheden van de commissie op Intranet en op lokale teamsite 's.

Alle cellencomplexen zijn voorzien van een flyer met de taak en doelstelling van de commissie en de foto's van de leden voor de commissie. De commissieleden zijn voorzien van een door de korpschef uitgegeven identiteitspas met foto. Tevens zijn alle locaties voorzien van een actueel overzicht van de commissieleden.

In 2018 is een start gemaakt met het invullen van een database met als doelstelling de resultaten van de verschillende eenheden te stapelen en aan benchmarking te kunnen doen. Uiteindelijk gaat deze database een geheel geïntegreerd jaarverslag opleveren.

De vergaderingen.

De leden van de commissie zijn dit jaar drie maal bijeengekomen. Twee vergaderingen bestaan uit twee gedeelten te weten: een gedeelte alleen van de commissieleden waarin ook intervisie plaatsvindt, en een formeel gedeelte met Hoofd Arrestantenzorg en Sectorhoofd Dros. Een terugkoppeling wordt gegeven over onderwerpen vanuit het LCTA en de landelijke portefeuillehouder arrestantentaken. Ook een samenvatting van de veelvoorkomende aanbevelingen en op/aanmerkingen uit de inspectieverslagen en de acties die vanuit de organisatie zijn ondernomen. Één vergadering heeft plaatsgevonden met alleen de commissieleden.

Locaties en inspecties.

Conform het advies van de landelijke Commissie Toezicht Arrestantenzorg is het streven om de cellencomplexen minimaal twee keer per jaar te inspecteren en de ophoudlokalen minimaal één keer per jaar. Mocht er aanleiding toe zijn, worden er herhalingscontroles uitgevoerd.

De commissie heeft geconstateerd dat de ophoudkamers in sommige politiebureaus een andere bestemming hebben gekregen. Het schuifplan en strategisch huisvestingsplan voorziet in een herschikking van locaties en zal in de toekomst leiden tot minder locaties met ophoudkamers.

In de eenheid Oost Brabant zijn drie cellencomplexen gevestigd te weten:

Het cellencomplex in het politiebureau te 's-Hertogenbosch.

Het cellencomplex in het politiebureau Eindhoven Mathildelaan.

Het cellencomplex van het paleis van Justitie in 's-Hertogenbosch.

In de eenheid Oost Brabant zijn 17 locaties met ophoudkamers gevestigd.

Er zijn geen locaties aanwezig van de landelijke Eenheid die vallen onder de inspectie van de CTA. Wel heeft de commissie onderzoek verricht bij het centrum opvang asielzoekers in de gemeente Budel na berichtgeving van de aanwezigheid van een ophoudlokaal. Bij nader inzien blijkt dit een kamer te zijn, die gebruikt wordt voor personen die geëmotioneerd zijn door de impact van de asielprocedure. Er is geen sprake van vrijheidsberoving. Er blijft te allen tijden een medewerker van het COA bij aanwezig voor de gemoedstoestand. Als de emoties weer tot rust gekomen zijn verlaat de persoon de kamer en gaat verder in zijn procedure. Deze kamer wordt ook gebruikt voor medisch onderzoek zodat aan de persoon voldoende privacy kan worden geboden.

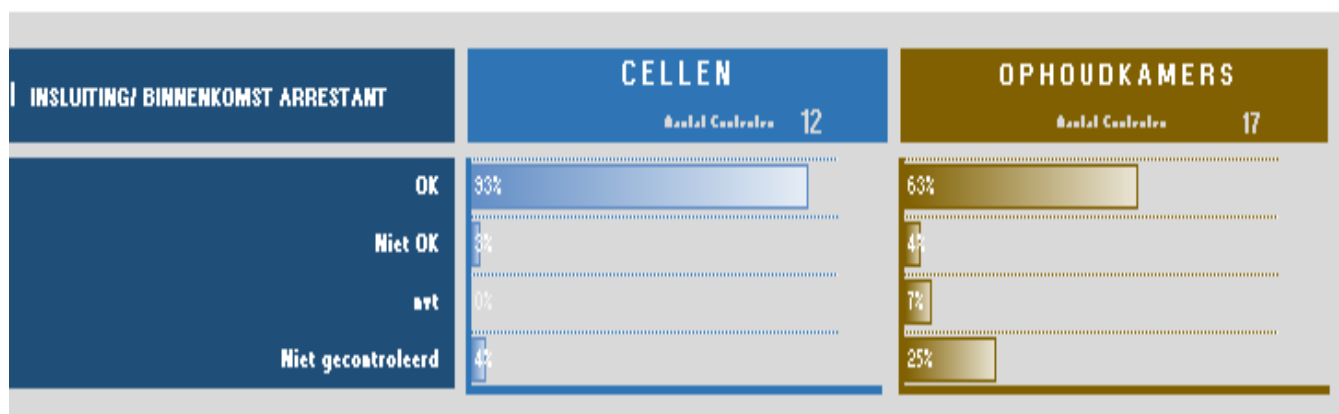
Er is dus geen sprake van ophouden in de formele zin van het woord, maar meer in het kader van hulpverlening even met iemand in een andere ruimte gaan zitten.

De commissie heeft het volgende aantal inspectiebezoeken afgelegd aan politiecellen:

Politiebureau 's-Hertogenbosch	4
Politiebureau Mathildelaan	4
Het gerechtsgebouw Paleis van Justitie 's-Hertogenbosch	4

De commissie heeft de volgende locaties met ophoudkamers geïnspecteerd:

Asten	1
Best	1
Boxtel	1
Budel AZC	1
Cuijk	1
Drunen	1
Eersel	1
Geldrop	1
Helmond Deltaweg	1
Helmond Kasteeltraverse	1
Maarheeze	1
Eindhoven Aalsterweg	1
Oss	1
Schijndel	1
Uden	1
Valkenswaard	1
Veghel	1
Veldhoven	1

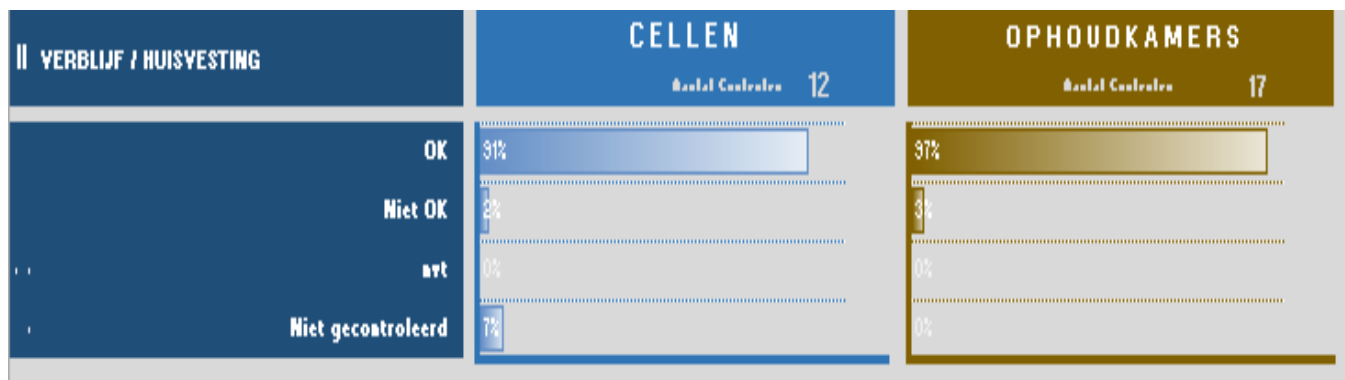
INSLUITING BINNENKOMST ARRESTANT	CELLEN				OPHOUDKAMERS			
	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a Informatie over ingeslotene	12	1	0	0	4	1	2	10
1. Login-gegevens BVH correct	12	0	0	0	4	1	2	10
b Fouilleren	34	2	0	0	39	2	3	7
1. Registratie ingenomen zaken	12	0	0	0	15	0	1	1
2. Deugdelijk opgeborgen	10	2	0	0	11	2	1	3
3. Teken door ingeslotene en politieambtenaar	12	0	0	0	13	0	1	3
c Informatie ten behoeve van ingeslotene	21	0	0	3				
1. Huisregels in voldoende talen beschikbaar	9	0	0	3				
2. Huisregels uitgereikt	12	0	0	0				

Toelichting:**De tabel:**

In de eenheid maakt men gebruik van de zogeheten afhandelingseenheid op de locaties Mathildelaan te Eindhoven en Vogelstraat te 'S Hertogenbosch. Dezen zijn in de nabijheid van een cellencomplex. Arrestanten worden daardoor zelden aangetroffen in ophoudkamers.

Fouilleren: Op enkele plaatsen de constatering dat er geen deugdelijke voorzieningen deze fouilleren op te bergen. Het advies van de commissie om, indien aanwezig, de lockers wel te gebruiken. Op de Mathildelaan te Eindhoven heb je een fysieke scheiding van de inrichting van het cellencomplex en de afhandelingseenheid. Met name verdient de opberging van fouilleren aldaar meer aandacht.

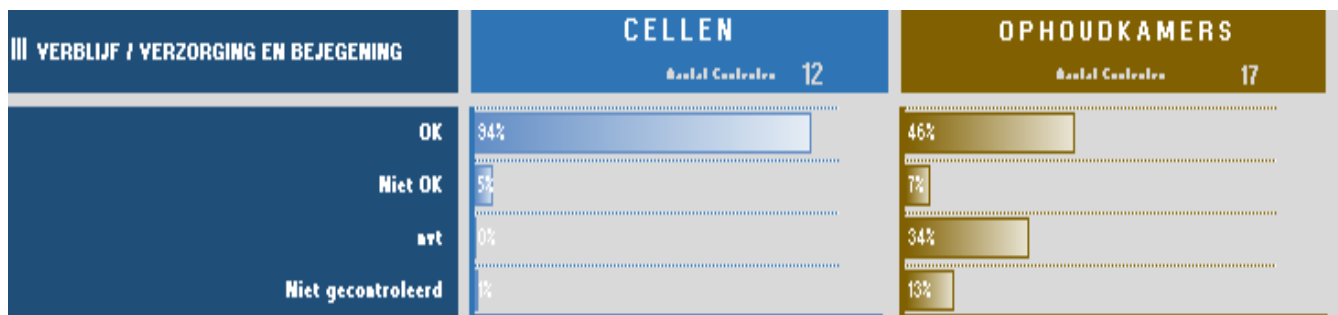

II VERBLIJF / HUISVESTING	CELLEN				OPHOUDKAMERS			
	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
Cellen/ophoudkamers	82	2			99	3		
1. Werking intercom	12	0	0	0	17	0	0	0
2. Temperatuur	12	0	0	0	17	0	0	0
3. Ventilatie	12	0	0	0	17	0	0	0
4. Verlichting	12	0	0	0	17	0	0	0
5. Schoon	10	2	0	0	15	2	0	0
6. Veilig	12	0	0	0	16	1	0	0
7. Dag/Nacht	12	0	0	0				
1 Gangen	24	0			31	3		
1. Schoon	12	0	0	0	15	2	0	0
2. Geen rondslingerende zaken	12	0	0	0	16	1	0	0
1 Douches/ toilet	47	2		11	67	1		0
1. Werkend	10	0	0	2	17	0	0	0
2. Schoon	11	1	0	0	17	0	0	0
3. Veilig	12	0	0	0	16	1	0	0
4. Douche doorspoelenregistraties	8	0	0	4	17	0	0	0
5. Oogdouchesregistraties	6	1	0	5				

Toelichting:

De tabel:

Voor wat betreft de veiligheid was er de constatering van een vensterbank die uitstak. Dit is reeds bij verschillende inspecties geconstateerd. Verder bij 5 inspecties de opmerking dat cellen, ophoudkamers en doucheruimtes niet schoon waren. De commissie constateert dat er geen duidelijk registratiesysteem is voor wat betreft de oogdouches/doorspoelregistraties. Daardoor scoren zij vaker "niet gecontroleerd". Dit onderwerp zal ook terugkomen in de aanbevelingen.

II VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a Voeding	30	2	1		5	1	11	5
1. Aangeboden/ verstrekt	11	0	1	0	3	1	11	2
2. Opslag/ houdbaarheids datum	10	2	0	0	2	0	0	0
3. Aanbod	9	0	0	0	2	0	0	3
b Luchten / Ontspanning	47	1						
1. 2x daags luchten aangeboden	12	0	0	0				
2. Luchtplaats schoon	11	1	0	0				
3. Lectuur	12	0	0	0				
4. Rook-gelegenheid	12	0	0	0				
c Hygiëne	46	2						
1. Keuken schoon	10	2	0	0				
2. Schone dekens/ lakens	12	0	0	0				
3. Opslag was gescheiden (vuil/schoon)	12	0	0	0				
4. Producten hygiëne op voorraad	12	0	0	0				
d Medische verzorging	53	5		2	29	6	24	8
1. Voldoende mogelijkheden behandeling/ond	12	0	0	0	11	0	5	1
2. Procedure inschakelen arts (GGD/GGZ)	12	0	0	0	5	0	10	2
3. Bewaren/ verstrekking van medicijnen	8	4	0	0	3	0	9	5
4. Uitvoering van controles op advies vd arts	11	0	0	1	10	6	0	0
5. Verbanddozen	10	1	0	1	17	0	0	0
6. Medische Checklist	12	0	0	0	14	0	0	1
e Bejegening	12				14			1
1. Algemene indruk bejegening	12	0	0	0	14	0	0	1

Toelichting:

De tabel:

Voeding: De commissie heeft bij enkele inspecties opmerkingen gemaakt over reiniging van de luchtplaats van een cellencomplex. De commissie constateert dat er bij controles is gebleken dat de houdbaarheidsdatum van de voeding verstreken was

Het bewaren en verstrekken van medicijnen is onderwerp van gesprek ook op landelijk niveau. Analoog aan het verstrekken van medicijnen met afgesloten seal Bags in het cellencomplex 's Hertogenbosch, zou dit ook moeten plaatvinden in andere cellencomplexen.

Verbanddozen: Het afgelopen jaar zijn de verbanddozen veelvuldig gecontroleerd. Voor wat betreft de verbanddozen worden er geen houdbaarheidsstickers meer gehanteerd. Bij

constatering van verbreking van het zegel tijdens de wekelijkse controleronde, worden de ontbrekende attributen aangevuld. Op de pleisterautomaten worden de keuringsstickers weggehaald. Deze worden regelmatig bijgevuld en pleisters zijn niet aan bederf onderhevig.

Bevindingen arrestanten:

In totaal zijn er 16 interviews afgenomen door de leden van de commissie. Het betrof hier 2 minderjarigen en 14 meerderjarigen. Tijdens bezoeken aan ophoudkamers worden nauwelijks arrestanten aangetroffen. Het merendeel van de geïnterviewden zijn redelijk te spreken over de behandeling als ingeslotene. Er wordt op tijd consultatie van de advocaat ingeschakeld en bij minderjarigen de ouders. Persoonsafhankelijk wordt er gereageerd op de kwaliteit van het eten. Het merendeel van de geïnterviewde ingeslotenen geven aan dat ze zonder uitzondering goed behandeld worden door de arrestantenverzorgers. De klachten gaan meestal over de medewerkers die betrokken zijn bij de aanhouding.

- Poging zelfmoord: één melding.
- Klachten: In dit jaar zijn er twee officiële klachten gemeld aan de commissie. Het betreft de volgende onderwerpen:
  - Buitenproportioneel geweld bij aanhouding en plaatsing in een ophoudkamer van de afhandelingseenheid.
  - Verwarde persoon –GGZ.

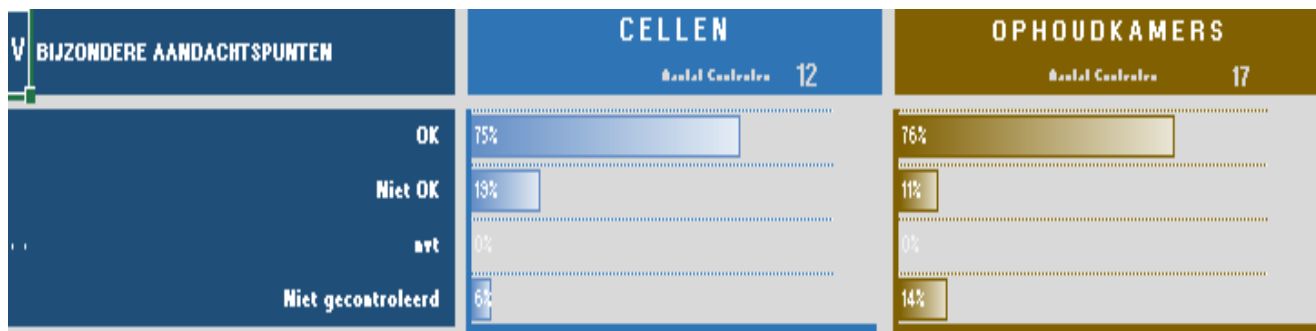
IV VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV	CELLEN Baalaf Controles 12	OPHOUDKAMERS Baalaf Controles 17
OK	82%	72%
Niet OK	7%	6%
nvt	0%	16%
Niet gecontroleerd	11%	6%

IV VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
BHV-Plan	21	4	0	11	40	4	0	7
1. Aanwezig, actueel, bekend	7	1	0	4	11	2	0	4
2. Ontruimings-oefening recent	9	0	0	3	16	0	0	1
3. Evaluatie	5	3	0	4	13	2	0	2
Bedrijfs hulpverlening	11	0	0	1	16	1	0	0
1. BHV'er aanwezig	11	0	0	1	16	1	0	0
Besmiddelen	23	0	0	1	33	1	0	0
1. Beschikbaar	12	0	0	0	17	0	0	0
2. Periodieke Controle/ Onderhoud	11	0	0	1	16	1	0	0
Ontsluiting cellen/ ophoudkamers, routes	31	5	0	0	50	1	0	0
1. Bekend met werking/ mog.	12	0	0	0	17	0	0	0
2. Duidelijke vluchtroute	7	5	0	0	16	1	0	0
3. Uitgangen vrij	12	0	0	0	17	0	0	0
Toepassen bijz. observatie	34	0	0	2	8	5	33	5
1. Besluitvorming HOvJ	12	0	0	0	2	2	11	2
2. Aanzeggen gebruik observatie camera	12	0	0	0	3	1	11	2
3. Feitelijke observaties	10	0	0	2	3	2	11	1
Afleggen wapens (vuurwapen)	17	3	0	4	9	1	0	2
1. Voorzieningen	8	2	0	2	9	1	0	2
2. Procedure bekendheid en uitvoering	9	1	0	2	0	0	0	0

Toelichting:

De tabel:

Voor wat betreft de Bedrijfs hulpverlening zijn het ontbreken van ontruimingsverslagen, evaluatieverslagen bij enkele controles geconstateerd. Tevens is gebleken dat niet te alle tijden er een BHV'er aanwezig is. Het paleis van justitie heeft om voor hen moverende redenen de vluchtroutebordjes weggehaald in het cellencomplex. Vandaar de constatering van niet duidelijke routes. Bij de controle van de ophoudlokalen in de verschillende teambureaus blijkt enkele observatiecamera's aan te staan zonder de toestemming van de HOvJ en de ambtsinstructie.

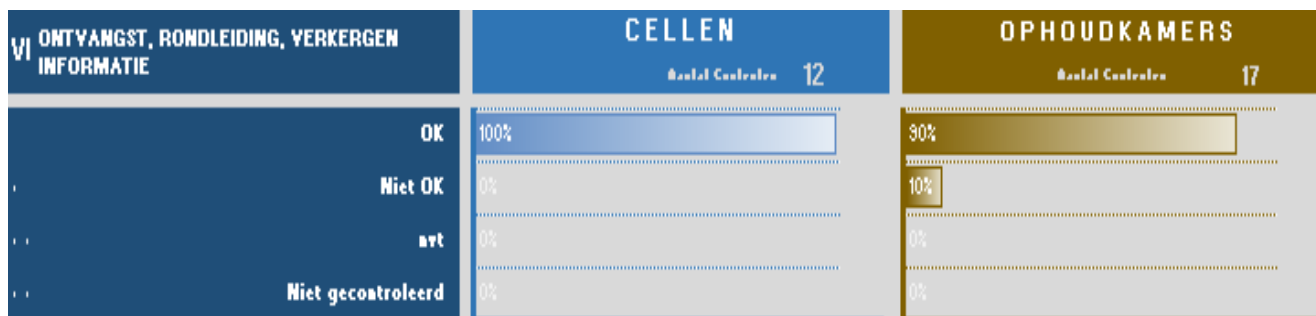

Y BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN	CELLEN				OPHOUDKAMERS			
	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
Aandacht voor thema's	27	7		2	28	4		5
1. Veiligheid/BHV	7	3	0	2	14	2	0	1
2. Medische verzorging	10	2	0	0	7	1	0	2
3. Minderjarigen	10	2	0	0	7	1	0	2

Toelichting:

De tabel:

Een bevestiging van reeds aangedragen punten.

Y ONTYANGST, RONDELEIDING, VERKERGEN INFORMATIE	CELLEN				OPHOUDKAMERS			
	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
Algemeen	36				46	5		
1. Wijze van ontvangen	12	0	0	0	16	1	0	0
2. Wijze van rondleiden	12	0	0	0	15	2	0	0
3. Verkregen info	12	0	0	0	15	2	0	0

Toelichting:

De tabel:

Voor wat betreft de ophoudkamers komt het nog steeds voor, dat ondanks de legitimatie, commissieleden geweigerd worden op teambureaus. Na interventie van de secretaris wordt dit meestal opgelost. Ook de wijze van rondleiding en informatieverstrekking is mensafhankelijk.